

Yapım işleri, İş deneyim belgelerinin değerlendirilmesine ilişkin esaslar Aday ve isteklilerin ihale konusu iş veya benzer işlerle ilgili iş deneyimlerinin değerlendirilmesi

tek sözleşmeye dayalı olarak alınmış iş deneyim belgeleri dikkate alınır. Birden fazla iş deneyim belgesi toplanarak değerlendirilmeye alınamayacağı gibi iş deneyimi gösteren belgelerde yer alan ancak, ihale konusu iş veya benzer iş kapsamında bulunmayan işlerin tutarları da iş deneyiminde değerlendirmeye alınmaz.

İş ortaklığı tarafından gerçekleştirilen işlerden edinilen iş deneyim belgelerindeki tutarlar, aday veya isteklinin belge sahibi iş ortaklığındaki hisse oranları esas alınarak değerlendirilir. İş deneyim belgelerinin değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 48'inci maddesinde detaylıca açıklanmıştır. Belgelerin değerlendirilmesinde yönetmelik maddesinde ifade edilen hükümlere riayet edilerek işlem yapılması gerekir.

Belgenin değerlendirilmesinde özellikle belge geçerlilik süresine dikkat edilmelidir. İş deneyim belgelerinin değerlendirilmesinde, iş bitirme belgesi, iş durum belgesi, iş denetleme ve iş yönetme belgeleri için ayrı ayrı başlangıç tarihi belirlenerek ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde olması şartı aranmaktadır.

İş deneyim belge tutarlarının değerlendirilmesinde ise;

1. a) İş bitirme ve iş durum belge tutarları tam olarak,
2. b) Denetim veya yönetim faaliyetleri nedeniyle alınan belge tutarları beşte bir oranında dikkate alınır. İş deneyim belgesi yerine mezuniyet belgeleri sunulması durumunda; toplam süresi onbeş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl , Kanunun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde belirtilen tutar kadar, benzer iş deneyimi olarak dikkate alınır. Mezuniyet belgesini iş deneyim belgesi olarak onbeş yıldan fazla değerlendirilmesi için ilave bir iş deneyim belgesi daha sunulması gerekir. 5.2.5 Yapım İşlerinde Benzer İşlere Yönelik Düzenlemeler Kamu kaynaklarından karşılanarak gerçekleştirilen yapım işleri ihalelerinde rakip durumundaki istekliler arasından yüklenici seçimi, ihale konusu işe veya benzer işe yönelik tecrübe, deneyim, yeterlilik ve profesyonellik gibi bazı temel ilkelere bağlanmıştır. Kamu yüklenicilerin sayılan bu temel ilkelere sahip istekliler arasından seçilmesi, benzer işe ilişkin iş deneyimin önemini ortaya çıkarmaktadır

İhale Uygulama Yönetmeliğinde benzer iş, ihale konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer inşaat tekniği gerektiren, tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman ile mali güç, ihtisas ve organizasyon gerekleri itibarıyla benzer özellikteki işleri ifade etmektedir.

Yapım işlerinde benzer işlerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi hakkındaki esaslar Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliğinde düzenlenmiştir. İhale dokümanında "benzer iş" nitelemesinin sınırlarının belirlenmesinde verimlilik, fonksiyonellik, fırsat eşitliği ve rekabet gibi temel kavramlar ön plana çıkmaktadır.

İhale konusu yapım işinde istenecek olan ihaleye katılım

yeterlik kriterleri ve uygulama teknik 1 Yıl hesabı hakkında Kamu İhale Kurumu tarafından 2016/DK.D-179 sayılı kararında açıklama yapılmıştır.

Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale edilen yapım işleri ihalelerinde, idareler tarafından işin niteliğine uygun ve rekabeti sağlayacak şekilde benzer iş belirlemesi yapılmasına esas olmak üzere “Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Listesi” oluşturulmuştur.

İdareler, ihale edecekleri yapım işinin listede yer alan iş gruplarından hangisine dâhil olduğunu tespit ederek ihale ile ilgili ilan davet ve diğer dokümanlarda benzer iş tespiti yapacaklardır. Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Listesi Ek-1’de belirtildiği üzere beş ana başlık ve bu başlıkların altında çeşitli yapım işlerinden oluşan gruplar şeklinde düzenlenmiştir.

Mal ve hizmet alımı ihaleleri için düzenlenmiş “Benzer İş Grupları Listesi” bulunmayıp, işin konusuna göre benzer iş tanımlaması idarelere bırakılmıştır. Yapım işlerinde “Benzer İş Grupları Listesi” bulunması, yapım işlerini diğer alım türlerinin iş deneyim belgesi hakkındaki düzenlemelerden ayıran önemli özelliklerden biridir. Yapım işlerinde benzer işlerin belirlenmesinde ve değerlendirilmesinde uyulması gereken esaslar Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliğinde hüküm altına alınmış olup bunlardan önemli görülenler aşağıda incelenmiştir.

Benzer iş grubunda yer alan işlerden ayrıştırma yaparak herhangi bir grup içerisinde yer alan örneğin benzer iş grupları listesinde bulunan

AI grubundaki 1, 2 veya 3 nolu işler benzer iş sayılacağı şeklinde bazıları seçilerek belirleme yapılmayacaktır.

Bunun yerine AV, AIV, BI veya BIII şeklinde grup halinde belirleme yapılabilecektir. b) Söz konusu ihalenin içeriğinde bulunan iş kalemlerinin dağılımına göre kapsadığı işe ait bir

gruba yönelik benzer iş belirlemesi yapılabilecektir. Bunun yanında ihale konusu işin içeriğine göre birden fazla iş grubuna da atıfta bulunarak benzer iş belirlemesi yapılabilecektir.

Örneğin “Yol Düzenleme ve Kanal Deplase İşleri Yapım İşİ” için listede bulunan AV grubu işler benzer iş grubu kabul edilebileceği gibi yine listede bulunan AIV veya AV grubu işler de benzer iş olarak seçilebilecektir. Birden fazla gruptan benzer iş belirlemesi yapıldığında ihaleye katılım için belirtilen benzer iş grubundan birisine yönelik iş deneyim belgesinin sunulması uygun kabul edilecektir.

1. c) Söz konusu işin özelliği gereği birden fazla farklı uzmanlık alanlarından oluşması ve birden fazla iş deneyim istenmesinin zorunlu olduğu durumlarda ihalenin konsorsiyumlara açık olarak ihale edilmesi gerekir.

Örneğin söz konusu yapım işinin Tünel İşleri ile Karayolu İşlerini (Altyapı+Üstyapı) birlikte içermesi ve her iş grubu için farklı uzmanlığa haiz yüklenici gerekmesi halinde ihalenin konsorsiyuma açık olarak ve benzer işlerinde örneğin AII ve AV şeklinde belirlenmesi ve buna göre farklı uzmanlık alanlarına göre kısımlara ayrılarak her bir kısım için ayrı iş deneyim belgesi istenebilecek şekilde ihale edilmesi gerekir.

1. d) İhale konusu işin tamamlama, onarım, güçlendirme, montaj gibi yapım işlerine yönelik olması durumunda benzer iş belirlenmesi benzer iş grupları listesinde yer alan listeden ihaleye katılımı ve rekabeti engellemeyecek şekilde belirlenmelidir. Örneğin BIII grubunda yer alan bir bina güçlendirmesi yapım işi ihalesinde benzer iş olarak sadece “BIII grubu işlerin bina güçlendirmesi” şeklinde istenmesi, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil edecektir.
2. e) Benzer iş grupları listesinde yer alan işlerin içeriğinde olan fakat yapının bir bölümü olarak ihale edilebilecek işler için ihalede istenecek benzer iş söz

konusu işe ilişkin bir iş deneyim belgesi olabileceği gibi söz konusu işi de içeren bir iş deneyim belgesinin sunulabileceği hakkında ihale ilanı ve ihaleyle ilgili dokümanlarda belirtilmesi gerekir. Fakat ihale konusu yapım işini de içeren bir iş deneyim belgesinin sunulduğu hallerde benzer iş kısmı sunulan iş deneyim belgesinden tespit edilemediği durumlarda, benzer iş tutarının tespiti için bilgi ve belgelerinde teklifle birlikte sunulması gerekir.

3. f) Söz konusu yapım işinin benzer iş grubu listesinde bulunan hiçbir gruba dâhil edilemediği hallerde, ihalede istenecek benzer iş belirlenmesi yapım işinin özelliğine göre yönetmeliğin 3'üncü maddesinde ifade edilen benzer iş tanımına ve 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine uygun olarak belirlenecektir.
4. g) İhale konusu yapım işinin BII grubu işlere yönelik olduğu ve benzer iş olarak da BII grubunun belirlendiği işlerde, istekli tarafından sunulacak olan iş deneyim belgesinin BII grubunda ifade edilen fiziki kriterleri karşılayıp karşılanamadığının belirlenemediği belgelerde, iş deneyim belgesiyle ilgili fiziki kriterlere yönelik hususu açıklayıcı yapı kullanma izin belgesi veya yapı ruhsatı gibi bilgi ve belgelerin de teklif kapsamında iş deneyim belgesiyle beraber sunulması gerekir.
5. h) İhalelerde istenecek olan mezuniyet belgelerinden hangileri benzer iş olarak kabul edileceği ihale/ön yeterlik ve ihaleye ait dokümanlarda belirtilmesi gerekir. Ayrıca benzer işe denk sayılacak mezuniyet belge belirlenmesinde yönetmeliğin 3'üncü maddesinde ifade edilen benzer iş tanımına ve 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine uygun olarak belirlenmelidir

Yapım işleri ihalelerinde, ihale veya ön yeterlik ilanı ile ihale veya ön yeterlik dokümanında benzer iş düzenlemesi yukarıda belirtilen esaslar dâhilinde verimliliği, fonksiyonelliği, fırsat eşitliğini ve rekabet koşullarını

sağlayacak şekilde Kanunun temel ilkeleri çerçevesinde belirlenmelidir.

Benzer iş düzenlemesinin amacı ve belge istenilmesinin temel felsefesi hakkında, Ankara 12. İdare Mahkemesinin 19.12.2012 tarih ve 2012/1552 sayılı kararında; “...Yasa ve Yönetmelik hükümleri ile isteklilerden iş deneyim belgesi istenilerek, daha önce ihale konusu işi veya şartnamede tanımlanmış benzer bir işi yapmak suretiyle, bu türden işlerle ilgili deneyim sahibi olduklarını ortaya koymaları amaçlanmıştır. Diğer bir deyişle, ihalelerde iş deneyim belgesi istenilmesinin temelinde, ilgililerin mesleki ve teknik yeterliğinin tespit edilmesi, ihale konusu işin istekli tarafından yapılabilirliğinin belirlenmesi hususu yatmaktadır.” şeklindeki açıklamasıyla konuya açıklık getirmiştir.